

Πέμπτη 11 Ιουνίου 2026

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ 1ης ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι Προϊστάμενοι και τα στελέχη των Διευθύνσεων Σπουδών των Ελληνικών Πανεπιστημίων συμμετείχαν στην 1^η Συνάντηση των Διευθύνσεων Σπουδών, η οποία οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη την Πέμπτη 11 Ιουνίου 2026, στο πλαίσιο της 112ης Συνόδου Πρυτάνεων.

Κατά τη συνάντηση αναδείχτηκαν θέματα σπουδών που χρήζουν νομοθετικής ρύθμισης ή κοινής αντιμετώπισης με στόχο την εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών αλλά και των Πανεπιστημίων, όπως αποτυπώνεται στη συνέχεια:

Α. Ίδρυση νέων Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε υφιστάμενα Τμήματα (Ν. 4957/2022, άρθρα 70, 71 και 74).

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση γίνεται στις Σχολές, τα Τμήματα, τις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Τμημάτων, κι όχι σε Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Τμήματος.

Λόγω αυτού του πλαισίου, οι εισακτέοι σε Τμήματα, στα οποία λειτουργούν περισσότερα του ενός Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, δεν γνωρίζουν εξ αρχής το πρόγραμμα σπουδών το οποίο θα παρακολουθήσουν, αφού αυτό δεν αποτυπώνεται ξεκάθαρα στο μηχανογραφικό, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσαρέσκεια σε περίπτωση εισαγωγής τους σε πρόγραμμα σπουδών που δεν έχουν επιλέξει.

Προτείνεται σε περίπτωση ίδρυσης νέων Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε υφιστάμενα Τμήματα, τα προγράμματα αυτά να αποτυπώνονται ξεχωριστά στο μηχανογραφικό, κατ' αναλογία των εισαγωγικών κατευθύνσεων, προκειμένου οι εισακτέοι να δηλώνουν το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών στο οποίο επιθυμούν να εισαχθούν.

Προτείνεται επομένως η τροποποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου ώστε η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να γίνεται στις Σχολές, τα Τμήματα, τις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις Τμημάτων και τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών Τμημάτων (π.χ. τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 4186/2023 όπως ισχύει και όλων των λοιπών διατάξεων που παρασύρει αυτή η τροποποίηση, όπως διατάξεις για τον αριθμό εισακτέων, την ΕΒΕ, τους συντελεστές βαρύτητας των μαθημάτων, το μηχανογραφικό, τις μετεγγραφές, τις κατατάξεις, την

εσωτερική κινητικότητα κ.τ.λ. καθώς και τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 74 του Ν. 4957/2022 με την κατάργηση του τελευταίου εδαφίου ως εξής: «7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται το αργότερο έως τη 15η Μαΐου εκάστου έτους, κατόπιν εισήγησης της Συγκλήτου κάθε Α.Ε.Ι., καθορίζεται ο αριθμός των εισακτέων ανά Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.»

Β. Κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης (Ν. 4957/2022, άρθρο 76, παρ. 4).

Διαπιστώνεται ότι υπάρχει διαφορετικός τρόπος εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν στην κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης από τα Ιδρύματα.

Προκειμένου για την κοινή εφαρμογή, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό, των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 76 του Ν. 4957/2022 όπως ισχύουν, σχετικά με την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, τα ιδρύματα δύναται να ακολουθούν τα αναγραφόμενα στο υπ' αριθμ. 141157/13.11.2025 έγγραφο του ΕΚΠΑ το οποίο επισυνάπτεται, ήτοι: «το Πανεπιστήμιό μας θα εγκρίνει τις αιτήσεις των δικαιουμένων της κατ'εξαίρεση υπέρβασης της παραγράφου 4 του άρθρου 76 του Νόμου 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και θα επιτρέψει τη συνέχιση των σπουδών τους, σύμφωνα με τον χρόνο που θα τους χορηγηθεί από τις αρμόδιες Συνελεύσεις των Σχολών/Τμημάτων του Ιδρύματός μας», εκτός αν υπάρξει γραπτή απάντηση από το ΥΠΑΙΘΑ με διαφορετικές οδηγίες.

Γ. Μερική Φοίτηση (Ν. 4957/2022, άρθρο 76, παρ. 5)

Παρατηρείται ότι προκύπτουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή της διαδικασίας της μερικής φοίτησης. Για παράδειγμα από τη διατύπωση «για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο» δεν είναι ξεκάθαρο πως γίνεται η αρίθμηση των εξαμήνων σε φοιτητή/τρια που για ένα διάστημα φοιτά υπό καθεστώς μερικής φοίτησης.

Προκειμένου να υπερκεραστούν οι δυσκολίες αυτές προτείνεται τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 76 του Ν. 4957/2022 όπως ισχύει, και συγκεκριμένα των εδαφίων που έπονται της περ. στ της παρ. 5 ως εξής: «Για τους φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις μερικής φοίτησης εγκρίνεται μερική φοίτηση για ζυγό αριθμό εξαμήνων. Οι φοιτητές αυτοί δεν δύνανται να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης της παρ. 1. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου ακαδημαϊκού έτους πριν από τη συμπλήρωση της ανώτατης χρονικής διάρκειας

φοίτησης της παρ. 1, αίτηση για μερική φοίτηση επιτρέπεται μόνο σε φοιτητές που έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των απαιτούμενων πιστωτικών μονάδων για την περάτωση των σπουδών τους. Για κάθε δύο εξάμηνα μερικής φοίτησης προστίθεται ένα επιπλέον εξάμηνο για τη συμπλήρωση τόσο της κανονικής όσο και της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζονται περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.»

Δ. Πρόγραμμα Εσωτερικής Κινητικότητας (Ν. 4957/2022, άρθρο 77)

- Παρατηρείται περιορισμένη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Εσωτερικής Κινητικότητας.

Προτείνεται να δοθούν οικονομικά κίνητρα προκειμένου το πρόγραμμα να γίνει πιο ελκυστικό στους/στις φοιτητές/τριες, π.χ. οι μετακινούμενοι/ες σε τμήματα με έδρα σε πόλη διαφορετική αυτής του τμήματος φοίτησης και της μόνιμης κατοικίας, να λαμβάνουν επιχορήγηση, κατ' αναλογία των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα ERASMUS+, ώστε να καλύπτουν δαπάνες διαβίωσης κατά τη φοίτησή τους στο τμήμα υποδοχής.

- Διαπιστώνεται ότι υπάρχει έλλειψη κεντρικής ενημέρωσης για τις κινητικότητες που υλοποιούνται συγκεντρωτικά στο κάθε ίδρυμα.

Προτείνεται, εκτός από την ενημέρωση που έχει το κάθε τμήμα μέσω του πληροφοριακού συστήματος του ΥΠΑΙΘΑ, να υπάρχει συγκεντρωτικά ενημέρωση των ιδρυμάτων για τις εισερχόμενες και τις εξερχόμενες κινητικότητες όλων των Τμημάτων, μέσω των Δ/νσεων Σπουδών, κατ' αναλογία της ενημέρωσης για τους εισακτέους των Τμημάτων.

- Παρατηρείται ότι στην ισχύουσα νομοθεσία υπάρχουν «αστοχίες» που χρήζουν βελτίωσης.

Προτείνεται η τροποποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου με στόχο την εύρυθμη υλοποίηση του προγράμματος ως εξής:

1. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα που προκύπτει σε περίπτωση διαφωνίας ανάμεσα στο τμήμα υποδοχής και στο τμήμα προέλευσης ως προς το αν είναι ομοειδή ή όχι, προτείνεται η τροποποίηση της υπό στοιχεία 48880/Ζ1/02.05.2023 (Β' 2904) κοινής απόφασης της Υπουργού και του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Πρόγραμμα εσωτερικής κινητικότητας φοιτητών/τριών μεταξύ προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.)» με την

προσθήκη παρ. 3γ στο άρθρο 9 της ως άνω απόφασης στην οποία να αναγράφονται τα εξής:

«Σε περίπτωση διαφωνίας ανάμεσα στο τμήμα υποδοχής και στο τμήμα προέλευσης ως προς το αν είναι ομοειδή ή όχι, κατά την αναγνώριση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και μαθημάτων από το τμήμα προέλευσης λαμβάνεται υπόψη η άποψη του τμήματος προέλευσης.»

2. Μετά την τροποποίηση της ως άνω απόφασης με την υπ' αριθμ. 142725/Ζ1/28.11.2024 Υ.Α (Β' 6525) προκύπτει το εξής πρόβλημα:

Με την τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 4, ισχύουν τα εξής: «Εάν δεν αποσταλεί η απόφαση της Συγκλήτου του παρόντος ή το περιεχόμενο της απόφασης δεν καταλαμβάνει το σύνολο των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που οργανώνονται από το Α.Ε.Ι., τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου του Α.Ε.Ι. ή όσα δεν περιλαμβάνονται στην απόφαση της Συγκλήτου, κατατάσσονται στην περ. γ) της παρ. 1» .

Ωστόσο στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 4 αναφέρονται τα εξής: «Ο αριθμός των προγραμμάτων σπουδών της περ. γ) δεν δύναται να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού αριθμού των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου ανά Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση που ο συνολικός αριθμός των προγραμμάτων σπουδών ενός Α.Ε.Ι. είναι μικρότερος από πέντε (5), τότε μόνο ένα (1) πρόγραμμα σπουδών του Α.Ε.Ι. μπορεί να ενταχθεί στην κατηγορία αυτή.»

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανωτέρω αστοχία προτείνεται η διαγραφή των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 2 του άρθρου 4 της ως άνω απόφασης.

3. Προτείνεται τροποποίηση της σχετικής Υπουργικής Απόφασης ώστε η απόφαση της Συγκλήτου για την κατάταξη των προγραμμάτων σπουδών σε κατηγορίες να μην εκδίδεται κάθε χρόνο έως 31 Μαΐου, αλλά μόνο σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη αλλαγής της κατηγορίας στην οποία εντάχθηκε/αν κάποιος/α τμήμα/τα του ιδρύματος, με στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Ε. Μείωση γραφειοκρατίας και απλοποίηση διαδικασιών για την έκδοση VISA και άδειας διαμονής για σπουδές στην Ελλάδα. (Ν. 5038/2023)

Παρατηρείται ότι η διαδικασία για την έκδοση VISA και άδειας παραμονής είναι χρονοβόρα και αρκετά δύσκολη με αποτέλεσμα αλλοδαποί φοιτητές να μην καταφέρνουν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα σπουδών στο οποίο έχουν εισαχθεί.

Προτείνεται η τροποποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου με στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλοποίηση των διαδικασιών για την έκδοση VISA και άδειας διαμονής για σπουδές στην Ελλάδα, προκειμένου να διευκολύνονται οι φοιτητές/τριες των προγραμμάτων και των 3 κύκλων σπουδών.

**ΣΤ. Χορήγηση Παραρτήματος Διπλώματος σε Διδάκτορες
(Φ5/72535/B3/18.07.2006 Υ.Α.)**

Υπάρχουν αιτήματα πολλών Διδακτόρων των ελληνικών Πανεπιστημίων για χορήγηση Παραρτήματος Διπλώματος, το οποίο δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Προτείνεται η τροποποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου με στόχο τη δυνατότητα χορήγησης Παραρτήματος Διπλώματος σε Διδάκτορες (π.χ. τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ5/72535/B3/18.07.2006 Υ.Α. με θέμα «Καθορισμός Παραρτήματος διπλώματος» (Β' 1091) ή έκδοση νέας Υ.Α. προσαρμοσμένη στην ισχύουσα νομοθεσία). Το Παράρτημα να χορηγείται σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα αν στο πλαίσιο της εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ο Διδάκτορας παρακολούθησε ή δεν παρακολούθησε αυτοτελές πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση και επιτυχή περάτωση ολοκληρωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλων εκπαιδευτικών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων, που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS).

**Ζ. Κατατακτήριες αποφοίτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής
Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ. πρώην Ι.Ε.Κ.) και Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης
Μαθητείας, (Ν. 4763/2020, άρθρο 43 και άρθρο 44 παρ. 5 και 7)**

Διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει τρόπος ενημέρωσης των Πανεπιστημίων σχετικά με τις ειδικότητες ΣΑΕΚ και Μεταλυκειακού Έτους Μαθητείας, εκτός από την κατά καιρούς ενημέρωση από το ΥΠΑΙΘΑ.

Προτείνεται η δημιουργία πλατφόρμας από το ΥΠΑΙΘΑ, στην οποία να υπάρχουν όλες οι ειδικότητες ΣΑΕΚ και Μεταλυκειακού Έτους Μαθητείας, από την οποία θα μπορούν να ενημερώνονται τα ιδρύματα κάθε φορά που απαιτείται κάποια απόφαση οργάνου.

Η. Πιστοποίηση προγραμμάτων σπουδών από την ΕΘΑΑΕ

- Στο πλαίσιο της πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών παρατηρείται ότι υπάρχουν οδηγίες της ΕΘΑΑΕ οι οποίες δεν συνάδουν με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Για παράδειγμα, σύμφωνα με έγγραφο της ΕΘΑΑΕ, «χορήγηση >60 ECTS από μονοετή ΠΜΣ δεν είναι συμβατή με τον οδηγό ECTS και δεν θα αξιολογείται θετικά από την ΕΘΑΑΕ», ενώ στην υπ' αριθμ. Φ5/89656/Β3/13.08.2007 Υ.Α. με θέμα «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συνσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων.» (Β'1466) αναφέρεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις προβλέπεται η ίδρυση εντατικών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, ενός (1) ακαδημαϊκού έτους πλήρους φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης και της θερινής περιόδου, με εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες. Επίσης με το άρθρο 89 του Ν. 5291/2026 προστίθεται παρ. 10 στο άρθρο 80 του Ν. 4957/2022 με την οποία ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με ιδρύματα της αλλοδαπής. Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι «ειδικά για τα κοινά Π.Μ.Σ. (joint ή dual Π.Μ.Σ.) που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής, με το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας δύναται, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 80 του Ν. 4957/2022, να καθορίζονται: α) η ελάχιστη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., η οποία δύναται να διαφέρει από τα πέντε (5) έτη, β) ο αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS) του προγράμματος, ο οποίος δύναται να καθορίζεται μετά από αντιστοίχιση των ECTS με το σύστημα πιστωτικών μονάδων του αλλοδαπού Ιδρύματος ώστε να εκφράζεται ο φόρτος σπουδών ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο και ανά ακαδημαϊκό έτος και για τα δύο συνεργαζόμενα ιδρύματα και, γ) η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η κατανομή του διδακτικού έργου, η οποία δύναται να διαφέρει από το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του ημεδαπού Α.Ε.Ι. και να κατανέμεται σε ημερολογιακούς μήνες, σύμφωνα με τις ανάγκες, τη χρονική διάρκεια του προγράμματος και το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του ιδρύματος της αλλοδαπής.»

Προτείνεται η εναρμόνιση οδηγιών της ΕΘΑΑΕ με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προκειμένου να μην δημιουργείται σύγχυση στα ιδρύματα.

- Στο πλαίσιο της πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών από την ΕΘΑΑΕ παρατηρείται ότι απαιτείται η υποβολή του ιδίου εγγράφου πολλές φορές. Για παράδειγμα στο Υπόδειγμα για τη σύνταξη Πρότασης Ακαδημαϊκής Πιστοποίησης Εξ Αποστάσεως Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ΑΕΙ (Αρχική και Περιοδική Πιστοποίηση), απαιτείται το έγγραφο:

«D3.2 Επικαιροποιημένος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΠΜΣ, σύμφωνα με τον Ν. 4957/2022 και το άρθρο 4 της Υ.Α. 18137/Ζ1/2023» αλλά και το έγγραφο:

«D5.2 Κανονισμός Σπουδών (με ειδικό κεφάλαιο για την εξ αποστάσεως εξέταση και αξιολόγηση των φοιτητών, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Υ.Α.

18137/Z1/2023), κανονισμός πρακτικής άσκησης, κινητικότητας, εκπόνησης εργασιών του ΠΜΣ» που ουσιαστικά πρόκειται για το ίδιο έγγραφο.

Προτείνεται η απλούστευση της διαδικασίας υποβολής «φακέλου» πιστοποίησης προγράμματος σπουδών στην ΕΘΑΑΕ.

Θ. Τυποποίηση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών που αφορούν στους τρεις κύκλους σπουδών

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους τα ιδρύματα καλούνται να αποστείλουν στοιχεία σε διάφορους φορείς, τα οποία μπορεί να είναι ίδια ή και να διαφέρουν ανά φορέα με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο φόρτος εργασίας των υπηρεσιών.

Προτείνεται η χρήση κοινών πληροφοριακών συστημάτων για όλα τα ΑΕΙ, ή η διασύνδεση αυτών προκειμένου το ΥΠΑΙΘΑ, η ΕΘΑΑΕ, η Στατιστική Υπηρεσία κ.τ.λ. να αντλούν αυτόματα τα στοιχεία που χρειάζονται, αφού ενημερώσουν πρώτα τα ιδρύματα για τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιηθεί η εξαγωγή της απαιτούμενης πληροφορίας. Επίσης, η θέσπιση κεντρικών ψηφιακών υπηρεσιών και ενιαίων προτύπων σχετικά κυρίως με τα κοινά μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα με ιδρύματα της αλλοδαπής, θα συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στην ενίσχυση της διεθνοποίησης των ελληνικών ΑΕΙ.